

Анотації лекцій

Змістовий модуль 1. Мова як функційна система. Лексична дериватологія. Лексична семасіологія. Фразеологія

Тема 1. Мова як функціональна система.

Галузі лексикологічних досліджень: етимологія, неологія, дериватологія, ономастика, семасіологія, фразеологія, фоносемантика, діалектологія, лексикографія.

Зв'язок лексикології з іншими галузями лінгвістики.

Типи словників. Способи формування словникового гнізда/ статті.

Методи дослідження словникового складу мови: семного аналізу, аналіз за безпосередніми складовими, трансформаційний аналіз, суб- ституційний аналіз, контекстний, стилеметричний аналіз тощо.

Загальна, порівняльна, контрастивна лексикології: завдання, об'єкт та предмет дослідження.

Тема 2. Лексична дериватологія

Етимологічна характеристика словникового складу сучасної англійської та української мов. Етимологічний склад української мови: лексика індоєвропейського походження, праслов'янського пласту, власне українська, запозичена (тюркського походження, з класичних мов, французької, італійської, німецької, англійської). Періоди запозичення; фонетичні, морфологічні диференційні риси запозичень, позначувані поняття та класи слів, сфери функціонування запозиченої лексики.

Етимологічний склад англійської мови: лексика індоєвропейського походження, германського походження, власне англійська лексика; ранні та пізні запозичення до словникового складу зі Скандинавії, класичних мов, іспанської, французької, італійської, східних мов.

Періодизація запозичень, сфери денотації, фонетичні та морфологічні форманти запозичень.

Тема 3. Слово. Поняття значення. Види значень. Сема

Поняття слова у лексикологічних студіях.

Слово у семіотичному розрізі.

Функції та характеристика слова як сигніфікативного знака.

Семіотичний трикутник.

Функціональний та референційний підходи до визначення значення.

Співвідношення між концептом та поняттям.

Денотативне (пряме/ логічне) і конотативне (непряме/ переносне/ образне) значення слова.

Лексичне та граматичне значення слова.

Внутрішня структура слова. Поняття семи як мінімально неподільного значеннєвого конституенту слова.

Семантичні прототипи. Інтегральні та диференційні семи.

Рівні конгруентності семантичного обсягу понять, позначуваних англійськими та українськими

Тема 4. Вільні і сталі словосполучення. Фразеологізми: види, характеристика значень

Вільне та зв'язане значення слова.

Лексична валентність, особливості сполучуваності слів.

Вільні словосполучення та усталені вирази. Диференційні риси.

Вітчизняні та зарубіжні підходи до проблеми виокремлення та класифікації фразеологізмів: єдності, сполучення, зрощення, фразеологічні вирази; колокації, ідіоми.

Характеристика структури та семантики класів усталених виразів.

Афоризми, приказки та паремії у системі фразеології.

Джерела походження фразеологізмів в українській та англійській мовах, стильова ознака їх вживання.

Тема 5. Морфемна будова українських та англійських слів

Поняття морфу, морфеми та аломорфу.

Вільні та зв'язані морфеми.

Дериваційні та функціональні морфеми.

Поняття етимону.

Класифікація морфем за структурно-функціональним критерієм: корінь, основа, афікси, інтерфікси, постфікси, флексії, напівафікси, інтернаціональні комбінуючі форми. Структурні відмінності морфемної будови слів в аналітичних і синтетичних мовах.

Прості, похідні та складні слова у зіставляваних мовах.

Типові моделі похідних і складних слів в українській та англійській мовах.

Зіставний аналіз структурних класів слів в англійській та українській мовах.

Тема 6. Морфологічні засоби словотвору в українській та англійській мовах у зіставному аспекті

Морфологічна мотивація значення слова, питома вага феномена в аналітичних і синтетичних мовах.

Лексична деривація.

Афіксальна деривація іменників, прикметників, дієслів, числівників англійської та української мов.

Зіставний аналіз афіксів за етимологічним критерієм (власні, запозичені).

Зіставний аналіз афіксів за частотним критерієм (продуктивні, непродуктивні), за семантичним критерієм (формант виконавця дії, статі, пестливості, згрубілості, зменшення ознаки, неповноти ознаки, приблизності, перебільшення ознаки, семантичної ознаки збірності, разовості, неподільності, нескінченності тощо), за функціональним критерієм (афікси частиномовної належності, категоріальні афікси, граматична транспозиція дієслівних префіксів в українській мові).

Слова-гібриди у порівнюваних мовах.

Тема 7. Словоскладання і скорочення в українській та англійській мовах

Структурні типи складних слів та композитів.

Типові моделі іменникових, прикметникових, дієслівних композитів у зіставлюваних мовах.

Ендоцентричні, екзоцентричні складні слова в англійській та українській мовах.

Деривативно-композитне словоскладання як домінуючий тип творення складних слів в українській мові.

Класифікація композитів за типом синтаксичних зв'язків: координативні, субординативні.

Класифікація композитів за типом з'єднання: суміжні, інтерфіксальні, синтаксичні. Редуплікативні композити.

Лексикалізація синтаксичних форм як продуктивний спосіб англійського словотвору.

Типи скорочених слів за позицією усічення: анафора, афереза, апокопа, синкопа.

Явища телескопії та бленду як власне англійський тип словотвору та продуктивний спосіб творення лексичних інновацій.

Структурні моделі складноскорочених слів в українській та англійській мовах.

Слова-абревіатури та акроніми у зіставлюваних мовах.

Тема 8. Семантико-синтаксичні способи словотвору

Конверсія на морфологічному, синтаксичному та семантичному рівнях.

Питома вага конверсивів у порівнюваних мовах.

Типові моделі конверсійного словотвору: субстантивація, номіналізація, ад'єктивація, вербалізація, адвербіалізація, інтерективація.

Другорядні способи словотвору: чергування голосного, наголосу; зворотний словотвір, реконверсія, звукоімітація, римокомбінація та їх вага у нейтральному, розмовному та офіційному регістрах мовлення у зіставлюваних мовах.

Структура семантичного угруповання: за подібністю (синоніми, пароніми), за відмінністю (антоніми), за родовидовою спільністю (гіпоніми, гіпероніми).

Абсолютні, ідеографічні, стилістичні, фразеологічні, контекстуальні синоніми. Зіставний аналіз питомої ваги кожного класу в англійській та українській мовах.

Кореневі, афіксальні антоніми.

Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва: Высшая школа, 1981. 303 с.
2. Бабич Г.Н. Lexicology: A current Guide. Лексикология английского языка: учеб. пособие. Москва: Флинта: Наука, 2008. 200 с.
3. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2008. 248 с.
5. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова. Київ: Вища шк., 1997. 492 с.
6. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2001. 126 с.
7. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
8. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

Додаткові:

9. Гинзбург Р. З. Лексикология английского языка. Москва: Высш. шк., 1979. 271 с.
10. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
11. Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
12. Кунин А. В. Фразеологія сучасного англійського мови. Москва: Книга по требованию, 2012. 289 с.
13. Левицкий А.Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: учебное пособие. Київ: Освіта України, 2009. 360 с.
14. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української мови. Львів, 2002. 212 с.
15. Мостовий І. М. Лексикологія англійської мови. Харків: Основи, 1993. 255 с.
16. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля К, 2006. 716 с.
17. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p.
18. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96 с.

Інтернет-ресурси:

19. British Translator & Slang Dictionary. URL: <https://www.translatebritish.com/reverse.php> (Last accessed: 20.08.2020)
20. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian Languages. URL: <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/contrastive-lexicology.pdf> (Last accessed: 22.08.2020)
21. Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages. URL: http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/01/Demenchuk_Contrastive-Lexicology.pdf (Last accessed: 20.08.2020)
22. Urban Dictionary. Slang. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Slang> (Last accessed: 22.08.2020)
23. Word Formation. English Grammar. URL: https://www.english-grammar.at/online_exercises/word-formation/word-formation-index.htm (Last accessed: 22.08.2020)

Плани практичних занять

Практичне заняття 1.

Тема: Методи структурного дослідження лексики.

Мета: розглянути методи вивчення лексики англійської та української мов.

У ході підготовки до Практичне заняття студент повинен розглянути такі теоретичні питання та зробити доповідь, базуючись на список рекомендованої літератури:

1. The process of scientific investigation in linguistics
2. Contrastive analysis
3. Operational analysis
4. Distributional method
5. Immediate Constituent Analysis
6. Componential analysis
7. Transformational analysis
8. Method of semantic differential

Література

1. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва: Высшая школа, 1981. 303 с.
2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
3. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова. Київ: Вища шк., 1997. 492 с.
4. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2001. 126 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

Підготувати відповіді на такі запитання:

1. Comment upon the peculiarities of translation of the following texts with reference to the structural methods of research in Contrastive Lexicology:

1) пливе човен, води повен...

2) Офіціанте, в моїй тарілці плаває муха!

Що ви, такого не може бути, мухи плавати не вміють.

1. Compare the distributions of the following verbs. Порівняйте дистрибуцію таких дієслів:

stop ставати

get отримувати

take брати

2. Discriminate intermediate constituents of the following words

a) English

unprecedented unanimous readability readaptation disapprovingly discouragement dishpan dishwasherproof disyllabic misunderstand missionary misspend mistiness mistrustfulness mistress prehistoric precolonial predatory foretell forestless

б) Ukrainian

невблаганний непересічний небожитель невістка неврастенія неопозитивізм
неоригінальний неореалістичний проамериканський проблематичний
пробудитися пробувати пробуксовувати пробковий перепитувати переганяти
переможний передопераційний передоручений передовик

3. State the relations between constituents of the following compounds using the method of transformational analysis

wristwatch earring newspaper
sick-leave cutthroat skyscraper
blackleg minefield nightclub
nightdress birthday cry-baby
railway dragon-fly armchair

4. Describe the semantic composition of the given words using the method of componential analysis. Give their English / Ukrainian equivalents.

go walk step stride stroll cousin park novel delicate

кума парк любити балувати сидіти делікатний гуляти новела блат

Завдання для позааудиторної роботи

Дайте відповідь на наступне запитання:

1. What methods of linguistic research can be used in Contrastive Lexicology? Comment upon the aims of their application.

Практичне заняття 2-3.

Тема: Слово, його структура та мотивація.

Мета: з'ясувати сутність понять *слово*, *поняття* та *значення*; визначаються види значень та їх класифікація у сучасній науці про лексикон. Дослідити поняття «мотивація».

У ході практичного заняття студенти повинні дати визначення ключовим поняттям теми та підготуватися до дискусії за наступними теоретичними питаннями:

1. The word as the basic linguistic unit.
2. The main lexicological problems.
3. Motivation of the word.

Література

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
2. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
3. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

Ознайомитися з базовою та додатковою літературою курсу та дати відповідь на наступні запитання:

1. Give a brief account of the main characteristics of a word.

2. What are the main problems of lexicology?
3. What are the main differences between studying words syntagmatically and paradigmatically?
4. Point to the correlation of the phonetic/phonological, morphological, and semantic types of motivation in the lexical units of English and Ukrainian.
5. Comment upon the motivation of the words: *unexpected, eatable, giggle, tumble, forget-me-not, strawberry, бубоніти, забобони, гизотати, гарчати, щєбетати, піднесений, приборкувати, чорнобривці*
6. Explain the motivation of the words in italics. Give their Ukrainian equivalents

1. Harry hissed at her to be quiet and beckoned them all forward. (Rowling). 2. Something that should not be in salad, got stuck in my throat. No amount of clearing and hurrumphing could get rid of it and I stood up in a slight panic (Binchy). 3. I was awakened quite suddenly by a kind of mindless hooting that sounded almost like laughter. (Eddings). 5. He watched me a lot after that, and he always giggled when I winked at him. (Eddings). 6. Even so, he managed some movement, painful though it was -and managed to croak out one word in such a way that, if any had been able to hear in that terrible room, there would be no mistaking its intent. (Chalker). 7. "Go away!" barked the voice from inside. "I don't want to see anybody! (Chalker). 8. As she made the curve, wheels squealing, she came in sight of the object, coming straight in toward her. (Chalker). 9. He drew a deep breath, and Tomas could hear it rattle in his throat. (Feist). 10. Whenever one of them thought of something, he blurted it out with no regard for what came before or after, or for who was saying what. (Jordan). 11. As dawn came, the silence was broken by the crowing of roosters and the mooing of cows, barnyard sounds incongruous in an urban setting.(Crichton). 12. She poured a kitten a saucer of milk. "Oh, look at the poor thing, it's starving," she cooed. (King). 13. I think it (the cat) woke her up, meowing. (King). 14. No sound in the room but the peaceful crackle of the fire and the peaceful purr of the cat in his lap (King). 15. He could hear the approaching wasp-whine of an engine (King).

7. Explain the morphological motivation of the words in italics. Give their Ukrainian equivalents.

1. A man in the raincoat hurried up the walk, hatless. head bowed in the rain (Sandford). 2. "That's what I need," he said. "Some microsleap. Or better yet, some serious macrosleap." "Yes, we all do."(Crichton). 3. Matilda was a real good screamer. (Card). 4. He wasn't old; no, not even for a dog. But at five, he was well past his puppyhood. when even a butterfly had been enough to set off an arduous chase through the woods and meadows behind the house and barn. (King). 5. Something hot and pillowy seized my wrist.(King). 6. I sat up against the pillows, rubbed my eyes, and saw a dark, shouldery shape standing between me and the window. (King). 7. His hair was a deep brown like his eyes, and his face was lean, hollow-cheeked. (Lumley). 8. He was soon satisfied that those high reaches of his house were untenanted except by spiders and by a small colony of wasps that had constructed a nest in a junction of rafters. (Koontz). 9. His glasses started to unfog

then, and he saw the stranger on the couch.(King). 10. Live creatures can outthink a machine any time, if their power and speed is boosted to the machine's level. (Chalker). 11. He glanced down the table and saw the tape 'beginning to unspool in the machine to the right.(Gibson).

Завдання для позааудиторної роботи

Підготувати відповіді на такі запитання:

1. In what way can one analyze a word a) socially, b) linguistically?
2. What are the structural aspects of the word?
3. What is the external structure of the word *irresistible*? What is the internal structure of this word?
4. What is understood by formal unity of a word? Why is it not quite correct to say that a word is indivisible?
5. Explain why the word *blackboard* can be considered a unity and why the combination of words *a black board* doesn't possess such a unity.
6. What is understood by the semantic unity of a word? Which of the following possesses semantic unity — *a bluebell* (Uk. *дзвіночок*) or *a blue bell* (Uk. *синій дзвіночок*).

Практичне заняття 4-5.

Тема: Словотвір .

Мета: Розглянути продуктивні та непродуктивні засоби словотвору в сучасній англійській та українській мовах

На Практичне заняттяському занятті студенти повинні навчитися розрізняти продуктивні та непродуктивні засоби словотвору у мовах що вивчаються, а саме: з'ясувати типи морфем, вміти наводити приклади слів, що були створені за допомогою афіксації, конверсії, композиції, скорочення, блендінгу, градації, зміни наголосу та порядку розташування звуків. На занятті розглядаються наступні теоретичні питання:

1. The structure of the word. Types of morphemes and their specific features.
2. Affixation.
3. Conversion.
4. Composition.
5. Shortening.
6. Back-formation.
7. Blending.
8. Gradation
9. Stress interchange.
10. Sound imitation.

Література

1.Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.

- 2.Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова кн., 2001. 126 с.
- 3.Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця. «Нова Книга», 2003. 464 с.
- 4.Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
- 5.Левицкий А.Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: Учебное пособие. Киев: Освита України, 2009. 360 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

1. Analyze the morphological structure of the following words:
 - 1.calculable, expressionless, egg, teacher, dining-room, ear-ring.
 - 2.unsatisfactory, freedom, extraordinary, door-handle, looking-glass.
 3. friendship, conference, delicious, sick-leave, sweetheart.
 4. worker, overestimate, ice-cold, daydream, armchair, skyscraper, newspaper.
 5. governmental, memorize, notebook, student, dancing-hall, sleeping-car.
 6. inactive, supernatural, wisdom, rider, goodness, housekeeper, looking-glass.
 7. mistake, upstairs, miner, marriage, organization, pen-holder, baby-sitter.
 8. disturbance, fruitfulness, handkerchief, lady-bird, writing-table.
 - 9.obedience, student, amazement, misunderstand, introduce, saleswoman, handicraft
 10. air, wrist-watch, snowball, freedom.
12. Do these words mean a thing, a person, or both?
 - 1 a cooker 3 a ticket-holder 5 a cleaner 7 a drinker
 - 2 a typewriter 4 a CD player 6 a smoker 8 a dresser
13. Which word is the odd one out in each group and why?
 1. brotherhood neighbourhood manhood priesthood
 2. tearful spiteful dreadful handful
 - 3.appointment involvement compliment arrangement
 - 4.worship kinship friendship partnership

Наведіть приклади з англійської мови з наступними компонентами:

Prefixes

Prefix meaning examples

anti

auto

Bi

Ex

Ex

micro

mis

mono

multi

over
post
pre
pro
pseudo
Re
semi
sub
under
against
of or by oneself
two, twice
former
out of
small
badly/wrongly
one/single
many
too much
after
before
in favour of
false
again or back
half
under
not enough
anti-war antisocial antibiotic autograph auto-pilot autobiography bicycle bilateral
biannual bilingual ex-wife ex-smoker ex-boss extract exhale excommunicate
micro-cassette microwave microscopic misunderstand mistranslate misinform
monotonous monologue monogamous multi-national multi-purpose multi-media
overdo overtired oversleep overeat postwar postgraduate post-impressionist
preconceived pre-war pre-judge pro-government pro-revolutionary pseudo-
scientific pseudo-intellectual retype reread replace rewind semicircular semi-final
semi-detached subway submarine subdivision underworked underused
undercooked

14. Use the word in brackets to complete the sentences. Add the necessary prefix and put the word in the correct form.

Example: The runner was disqualified after a blood test. (QUALIFY)

1 Children (and adults) love _____ parcels at Christmas time. (WRAP)

2 I almost always find that I _____ with his opinion. (AGREE)

3 I'm sure he's lying but it's going to be hard to _____ his story.
(PROVE)

4 After a brief speech the Queen _____ the new statue. (VEIL)

- 5 It took the removal men an hour_____our things from the van. (LOAD)
 6 His phone was_____ because he didn't pay his last bill. (CONNECT)
 15. Using the table of Prefixes construct words or phrases to replace the underlined words.

Example: He's in favour of the American approach. He's pro – American.

- 1 The BBC tries to avoid pronouncing foreign words incorrectly.
- 2 Most people say they have to work too hard but are paid too little.
- 3 He dated his cheque with a date that was later than the real date.
- 4 She's still on good terms with the man who used to be her husband.
- 5 He made so many mistakes in the letter that he had to write it again.

16. Give English equivalents to the Ukrainian words with the negative prefix не-
 небажаний, небачений, невблаганний, невгамовний, невдалиий, невдово-
 лений,

невдячний, невидимий, невиліковний, невимовний, невимушений, невинний,
 невиразний, невідомий, невірний, невлотимий, невмирущий, невпинний,
 невірноважений, невітшний, невтручання, негарний, недавній, недалекий,
 недбалий, недійсний, недобррозичливий, неживий, недоля, недоцільний,
 незадоволений, незгода, нетактовний, немилосердний, ненапад, неосяжний,
 неповага, неплатник, непорушний, непорядний, непорядок, непрацездатний,
 непропорційний, несмачний, нехитрий, нечесний, нечуваний, нещасний,
 нещасливий

17. Translate the sentences into Ukrainian. Comment upon the usage of the prefix un-?

- 1 .He unlocked the door and walked upstairs to his room. (Grisham).
2. The man he'd almost shot had made it nearly all the way to the cabin door... which was unlocked, of course. No one locked up, not way out here. (King).
3. Kahlan pressed up against his back as he concentrated on aiming, and smoothly unbuttoned the top three buttons of his shirt. (Goodking).
4. The all-male company would allow him to make a few unbuttoned jests suitable for young bachelors.(Gibson).
5. Unsealing the top of a humidor, he reached inside and removed a squat little cylinder of blackjapanned tin.(Grisham).
6. Oliphant took an envelope from his pocket and passed it to the Undersecretary. It was unsealed. (Grisham).
7. If you go exploring Mansion Derry, you'll find all sorts of things. Yes. You may be sorry later, but you'll find them, and once a thing is found it can't be unfound, can it? (King).
8. He turned, meaning to walk back to his bike - to run would be to dignify those fears and undignify himself - and then that splashing sound came again. (King).
9. Johnston poured his canteen over the man's face to rinse off the blood. Then he unloaded his rifle and set it on the ground (Clancy).
10. "This gun... my husband's idea. He thought I should have it for protection. I've carried it unloaded for two years." (King).
11. Oliphant took a leather notebook from his jacket, propped it against one knee, and uncapped a reservoir-pen. (Gibson).
12. She was carrying a small canvas shopping basket, and it was loaded with an arsenal of Raid and Black Flag spray cans, all of them uncapped and ready for action. (King)

18. Give English equivalents to the Ukrainian verbs with the prefix поз-:

розгортати, розгадати, розв'язати (вузол), розв'язати (задачу), розвалити, розпакувати, розклеїти (конверт), розклеїти (оголошення), роздавати, розрядити (гвинтівку), роздягти, роз'єднати (контакти), роззброїти, розгвинтити, розігнути, розірвати, розблокувати, розвантажити, розлити, розкрити, розмірковувати, розморозувати, розірвати, розіслати, розкрутити, розлюбити, розпиляти, розчинити, розрити, розпалити, розтопити, розтоптати, розцвісти.

Roots

Many words in English are formed from Latin roots. These words are often considered fairly formal in English. Here are some examples of the more common Latin roots, with some of the English words derived from them.

SPECT see, look

You should respect your parents / the laws of a country [look up to].

The police suspected he was guilty but they had no proof [had a feeling].

Many pioneers travelled west in America to prospect for gold [search].

VERT turn

I tried the new make of coffee but I soon reverted to my old favourite brand [went back].

Missionaries went to Africa to convert people to Christianity [change beliefs].

The royal scandal diverted attention from the political crisis [took attention away].

PORT carry, take

How are you going to transport your things to the States? [send across]

Britain imports cotton and exports wool [buys in, sells out].

Our opinions are supported by a considerable amount of research [held up].

DUC, DUCT lead

She was educated at a very small private school [went to school].

He conducted the orchestra with great vigour [led].

Japan produces a lot of electronic equipment. [makes]

PRESS press, push

She was impressed by his presentation [full of admiration and respect].

This weather depresses me [makes me feel miserable].

She always expresses herself very articulately [puts her thoughts into words].

POSE, PONE place, put

The meeting has been postponed until next week [changed to a later date].

The king was deposed by his own son [put off the throne].

The government have imposed a sizeable tax increase [put into force].

19. Fill in the gaps in the sentences below using words based on the root in brackets at the end of the sentence.

1 The dictator's behaviour is typical of that of leaders of _____ political regimes. (PRESS)

2 He was _____ from the USA for having a forged passport. (PORT)

3 The magazine seems to have nothing in it but _____ for cosmetics. (VERT)

4 May I _____ you to the managing director? (DUC)

5 The tax _____ decided I owed a lot of money. (SPECT)

6 The new take-away pizza place has a very good _____ offer. (DUC)

7 _____ some wonderful ballet music. (POSE)

20. Can you work out the meanings of the underlined words in the sentences below? To help you, here are the meanings of the main Latin prefixes: intro: within, inward o, ob: against in, im: in, into re: again, back de: down, fro ex: out sub: under trans: across

1 She's a very introspective person and her husband's also very introverted.

2 He always seems to oppose everything I suggest.

3 I don't think it is healthy to repress one's emotions too much.

4 Perhaps you can deduce what the word means from the way it is formed.

5 The documentary exposed corruption in high places.

6 She tried hard to suppress a laugh.

7 She transposed the music for the flute.

Завдання для позааудиторної роботи

1. What is the abstract noun related to each of the following adjectives?

EXAMPLE tender tenderness

1 affectionate 5 amused 9 attentive 13 equal

2 excited 6 graceful 10 happy 14 hopeful

3 kind 7 original 11 popular 15 resentful

4 secure 8 stupid 12 weak 16 wise

Compounds.

22. Fill the blanks with the words from the box to form new compound adjectives.

Use a dictionary if necessary.

bald bright British broad brown hands

dust fire fool hard round home

hot kind high narrow pig polo

Problem ready single soft tax wide

- 1
eyed
- 2
proof
- 3
minded
- 4
necked
- 5
made
- 6
free
- 7
headed
- 8
hearted

23. In some cases more than one compound noun can be formed from one particular element. For example blood pressure and blood donor, air-traffic control, birth control and self-control. Complete the following compound nouns with possible nouns using your dictionary. Translate into Ukrainian.

- 1 token 4 blood 7 tax 10 lights
2 junk 5 tea 8 processing 11 food
3 sound 6 mother 9 crossing 12 race

24. Here are some compound nouns based on phrasal verbs. Guess the meaning of the underlined word from its context. Translate the sentences into Ukrainian.

- 1 Because of the accident there was a three-mile tailback along the motorway.
- 2 Police are warning of an increased number of break-ins in this area.
- 3 The papers are claiming the Prime Minister organised a cover-up.
- 4 Unfortunately, our plans have suffered a setback.
- 5 I'm sorry I'm late. There was a terrible hold-up on the bridge.
- 6 The robbers made their getaway in a stolen car.

25. Here are some more words made up of a noun + preposition. Choose a noun from the list to combine with the prepositions. Use your dictionary to help you.

Translate the sentences into Ukrainian.

work hand hold clear write lie turn press write

- 1 Their car was a-off after the accident.
- 2 The lecturer distributed -outs before she started speaking.
- 3 Jack does a daily -out at the gym, starting with 20-ups.
- 4 There is an interesting -up of the match in today's paper.
- 5 Fm giving my office a major -out this week.
- 6 Did you hear about the -up at our bank?
- 7 There was a surprisingly large -out at the concert.
- 8 I love having a -in on Sundays.

26. Analyse the following words on the morphemic and on the derivational level. Define their type. Give their structural and derivational pattern.

- 1.smoking-room,arm-chairs, long-legged
- 2.:cheekbone.bus-driver, three-cornered
- 3.pineapple, marble-topped, blue-eyed
- 4.clock-work,pigtails, two-sided;
- 5.bed-sitters, type-writer, doll-faced
- 6.ashtrays, shareholders', lackey-minded.

Практичне заняття 6-7.

Тема: Семасіологія та фразеологія.

Мета: Розглянути проблематику семасіології як галузі лексикології, типи значень лексичної одиниці, загальні питання фразеології, підходи до класифікації ідіоматичних лексичних одиниць.

На занятті студенти роблять доповіді з теоретичних питань практичного заняття, присвячених типам значення слова та фразеології з обов'язковим закріпленням знань з теорії у ході виконання практичних вправ.

1. Semasiology as a branch of Linguistics.
2. The word and its meaning.
3. Types of meaning.
4. Polysemy of English and Ukrainian words.
5. Free and non-free word combinations.
6. Classifications of phraseological units.
7. Synonyms in phraseology.
8. Antonyms in phraseology.
- 9.Proverbs, sayings.
- 10.Typology of Idiomatic and Set Expressions.

Література

- 1.Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва. Высшая школа, 1991. 303 с.

2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
3. Левицкий А.Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: Учебное пособие. Киев: Освита України, 2009. 360 с.
4. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української мови. Львів, 2002. 202 с.
5. Мостовой І. М. Лексикологія англійської мови. Харків: Основи, 1993. 255 с.
6. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля - К, 2006. 716 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

Завдання

1. Підготувати відповіді на такі запитання:

1. Point out the isomorphic and allomorphic features in the identification, classification, and functioning of international, national and universal types of idiomatic expressions.

2. Expand on the typological classification of idiomatic and stable expressions in the genealogically different languages.

3. Compare each of the 4 corresponding types of idiomatic expressions in English and Ukrainian. Give your reasons for the non-existence of absolute onomasiological equivalents and the existence of some semasiological variants in all languages of the world.

A. Achille's heel, to cross the Rubicon, the apple of one's eye, between Scylla and Charybdis, the labour of Sisyphus, the massacre of the innocents, the Trojan horse, a prodigal son, the Ten Commandments, wise Solomon, the game is/is not worth the candles, Augean stables. B. A crooked stick throws a crooked shadow, strike the iron while it is hot, when at Rome do as the Romans do, there is no use crying over spilled milk, scratch my back and I'll scratch yours, a good beginning is half the battle, the iron heel, when pigs fly. C. To do harm, to make decision, to be in a hurry, to be on the alert, to keep within the law, to make money, to take part, to say the truth, to throw light, to turn smth. upside down, a war of words, what of it? to take measures, to say no/yes, strike the iron while it is hot, never say die. D. To accept the Chiltern Hundreds, to cut off with a shilling, Hobson's choice, to dine with Duke Humphrey, to mind one's p's and q's, to treat like a lord, time is money, when Queen Ann was alive, a pretty penny, to carry coals to Newcastle, to fight like Kilkenney cats.

A. Альфа й омега, гордіїв вузол, жереб кинуто, канути в Лету, око за око, зуб за зуб; золотий телець, бути на сьомому небі, Пандорина скринька, пригріти гадюку в пазусі, глас волаючого в пустелі, винищення немовлят, блудний син, тридцять срібняків. B. Курпу гнути

(дерти носа); народитися в сорочці; не знати ні бе, ні ме; що з воза впало, те пропало; скажеш гоп, як перескочиш; не спитавши броду, не лизь у воду; накивати п'ятами; що кому, а курці просо; не вчи вченого; який батько - такий син, яка хата -такий тин; нізащо в світі, загнати туди, де Макар телят не пас. В. Водити компанію, володіги собою, волосся стає дибки, вразливе місце, грати на нервах, гучна слава, давати дорогу, давати змогу, дивитися здивовано/великими очима, морочити собі голову, поширювати чутки, верзти/молоти нісенітниці, казав пан кожух дам. Г. Збити з пантелику, дурне сало без хліба, пекти раки, скакати в гречку, товкти воду в ступі, ложка дьогтю в бочці меду, наговорити сім кіп/мішків гречаної вовни, на козаку нема знаку; товчеться, як Марко в пеклі, (не довго) ряст топтати, не спіши поперед батька в пекло, як чугуївська верства, ти його хрести, а воно кричить "пусти".

Завдання для позааудиторної роботи

Analyze transfer of meaning in the following examples:

- 1.the mouth of a river, Colt, all the town came to the meeting.
- 2.a green man, my mind wanders, champagne, all the town came to the meeting.
- 3.seeds of evil, mother tongue, , sandwich, boston, the house applauded.
- 4.seeds of evil, tongues of flame, mother tongue, bitter thoughts, sandwich, the house applauded.
- 5.fruitful work, London is the heart of England, mackintosh, she is the pride of the family, a sour smile.
6. the foot of a hill, in the heat of the argument, the kettle is boiling, boycott, madeira, she is our hope.
- 7.blooming health,the wings of an aeroplane, a cold smile, Ford, cheviot, I am fond of Dickens, this is china.
- 8.fruitless effort, the neck of a bottle, a touching story, hooligan, bordeau, he succeeded to the crown, dunce.
- 9.fading beauty, the leg of a table, warm sympathy, magnetism, the pit applauded, I like Chopin, malaga.
- 10.the mouth of a cave, a sweet temper, she is the pride of the family, silhouette, the coffee-pot is boiling.
11. the foot of a bed, thoughts wander, the mouth of a pot, gladstone bag, electricity, I like china, I read Twain.
- 12 a burning wish, my heart sank, quisling, Mocco, the kettle is boiling, she is my hope, my spirits rose.

Практичне заняття 8-9.

Тема: Синонімія.Антонімія.Омонімія.

Мета: дослідити явища протилежності та ідентичності лексичних значень в англійській та українській мовах

У процесі підготовки до практичного заняття студенти повинні підготувати відповіді на такі запитання:

1. The definition of neologisms;
2. Classifications of neologisms;
3. Sources of neologisms;
4. The definition of abbreviation;
5. Classifications of abbreviations;

Література

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
2. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова. Київ: Вища шк., 1997. 492 с.
3. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова кн., 2001. 126 с.
4. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця. «Нова Книга», 2003. 464 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

Here are some more new words and expressions. Match them with their definitions.

- 1 shopaholic buying things by phone or computer
- 2 wannabe (informal) a teenager highly skilled at using computers
- 3 snail mail someone who is addicted to shopping
- 4 intermercial disagreeably crude male behaviour
- 5 laddish someone who aspires to be something or someone else
- 6 screenager ordinary post rather than e-mail
- 7 to channel hop a TV programme in which a hidden camera has filmed ordinary people going about their everyday lives
- 8 fly-on-the wall to switch TV stations frequently, usually by using programme a remote control
- 9 tele-shopp an advert distributed via the Internet

Choose a word from those defined above or any of your own to fit into the following sentences. Give their Ukrainian equivalents.

- 1 Let's go to that You can send your e-mails while I have a coffee.
- 2 I've hardly ever used since I got my e-mail connection.
- 3 Most of my married friends think there's a lot to be said for being a
- 4 I like skiing but sounds too dangerous to me.
- 5 As people are tending to live longer these days, all political parties are trying to attract the.....
- 6 I hate the idea of as I want to keep my own photos and my personal stationery on my desk.
- 7 He's such a His only activity is surfing the net.
- 8 He lost the job he'd had for 20 years when the company began

9 The party was full of actors, all competing for the attention of the director.

10 I like to listen to an while I'm driving. It's as good as reading!

Try and explain what the underlined words must mean. Translate the sentences into Ukrainian.

1 I was driving too fast and, although there was no-one around, I was caught by a speed camera and had to pay a fine.

2 Telebanking is so much more convenient than having to find the time to go to the bank in their opening hours.

3 Wet-biking, increasingly popular with the braver water-sportsperson, is becoming a bit of a nuisance for swimmers.

4 Everyone posting to the list is requested to add a sig to the end of their e-mail.

5 He is writing an article on the horrific recent practice of granny dumpingDianamania.

7 Many large shops now have their own loyalty cards.

8 There was so much sickness when the office moved that we began to wonder whether our new premises were affected by sick building syndrome.

9 She has cyberphobia; she refuses to go near a computer.

10 The area attracts quite a few eco-tourists who come to watch the wildlife.

Завдання для позааудиторної роботи

Ознайомтеся з наступною інформацією та виконайте прави:

Some abbreviations, are read as individual letters.

WHO [W-H-O] World Health Organisation

ID Identity [an identity card or passport]

BBC British Broadcasting Corporation

GM(O)genetically modified (organism)

IRA Irish Republican Army

UN United Nations

PM Prime Minister

MP Member of Parliament

In the following three cases, the name of each country and the name of its secret police are pronounced as individual letters/numbers.

CIA (USA) MIS (UK) KGB (of the former USSR)

Some abbreviations are read as words; we call them acronyms.

NATO North Atlantic Treaty Organisation

OPEC Organisation of Petroleum Exporting Countries

AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome

PIN Personal Identity Number (e.g. for a bank or credit card)

Some acronyms have become so normal as words that people do not think of them as abbreviations any longer, and so they are not written all in capital letters.

laser radar yuppy Esso

Some abbreviations are only written forms; they are always pronounced as the full word.

Mr (Mister) Dr (Doctor) St (Saint or Street) Rd (Road)

Within a written text some abbreviations are used as notes to organise the language and give extra information to the reader.

etc. and so on [Latin et cetera] PTO (P-T-O) please turn over

i.e. (I-E): that is to say [Latin id est] NB (N-B) please note [Latin: nota bene]

e.g. (E-G) for example [Latin: exempli gratia]

Clippings: Some words are normally used in an abbreviated form in informal situations.

ad/advert (advertisement) bike (bicycle) board (blackboard) case (suitcase) exam (examination) fridge (refrigerator) lab (laboratory) phone (telephone)

plane (aeroplane) rep (business representative) TV or telly (television)

Some abbreviations you might see on a letter/fax/envelope.

c/o care of [e.g. T. Smith, c/o J. Brown; the letter goes to J. Brown's address]

enc. enclosed [documents enclosed with a letter, e.g. enc. application form]

PS postscript [extra message after the letter has been ended]

asap as soon as possible [e.g. ring me asap]

RSVP (R-S-V-P) please reply [French; repondez s'il vous plait]

1. What do these abbreviations mean? Use a dictionary if necessary. Give their

Ukrainian equivalence.

1 BSc 2 FBI 3 Fr 4 ext. 5 CD 6 asap 7 PIN 8 e.g. 9 Unesco

35. 'Translate' this note from the boss to a group of workers in an office, into full words.

Memo from: Mr Richard Hedd (MD) To: All staff Date: 3/5/91 Ref: 04056/DC

Way I remind you that all new lab equipment should be registered with Stores & Supplies, Room •54 (ext 2683). NB: new items must be notified before 1700 hrs on the last day of the month of ;-rchase, i.e. within the current budgeting month. All a/c nos must be recorded.

2. Explain 1-5 and match them with the contexts on the right.

1.Scndents and OAPs: ?1.50 on an aerosol can

2.WC Gents in a newspaper headline

3.US forces take 5,000 POWs on a museum entrance

4. Ozone-friendly: CFC-free on an airline timetable
5. Dep 1500 Arr 1742 on a door in a pub or restaurant

Практичне заняття 10-11.

Тема: Етимологія.

Мета: дослідити походження лексики в сучасній англійській та українській мовах, з'ясувати поняття «джерело» та «походження» лексичної одиниці

У ході заняття проводиться дискусія з приводу наступних питань:

1. Etymology as a branch of the language study.
2. Origin and Etymological layers of English.
3. Causes and Ways of Borrowing into English.
4. Origin and Etymological layers of Ukrainian.

Література

1. Гинзбург Р. З. Лексикологія англійського мови. Москва: Виш. шк., 1999. 271 с.
2. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
3. Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
4. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця. «Нова Книга», 2003. 464 с.

Завдання для самостійної аудиторної роботи

Підготувати відповіді на такі запитання:

Compare the words from English, Ukrainian and Sanskrit given below.
Dwell upon their similarities/differences and possible reason

Nouns матар матір mother देवर् дівер brother-in-law ब्रáта брат brother
свасáр сестра sister स्वасúра свекор father-in-law відгава вдова window юван
юнак young грíва шия neck нас ніс nose пада п'ята heel стана груди breast
мўрдгáн голова (морда) head мўс миша mouse сурмі труба/сурма pipe.

дгўма дим smoke дāма дīm house набгасá хмарний (небеса) cloudy гiрi гора hill
вāюс вітер wind pluti плавання (пливти) swimming дāнам обдарування giftness
Adjectives нава новий new крiшна красний, гарний beautiful рудгiра червоний
(рудий) red сукга сухий dry лаггу легкий light нагна голий(нагий) nude свāртгā
свіжий fresh танў тонкий thin дживā живий life тамасá темний dim парiпурна
переповнений overcrowded д'ямант яскравий light (діамант) **Pronouns** ту ти
you свiй свiй one's тваї твiй your мāмакá мiй my катарá котрий which кá хто
who татсама той самий that same та та that one(female) тат той -//- то то/те -//-
катамá котрий which **Numerals** адi один one дваў два two трāлс три three
катвāрас чотири (кварта) four панча п'ять five сат шiсть six даса десять ten
сатām сто one hundred дваусатām двiстi two hundred

багудгā багатьма (способами) many двітій другий second трітій третій third санятга шостий sixths **Verbs** плаваті плавати swim смаяті сміятися laugh рудаті ридати to sob кагаті казати say, tell бгагаті бігати run ліп'яті ліпити to model лубг'яті батати / домагатися wish будг'яті будити wake джиті жити live пїтайє пити drink дгам дути blow падаті падати fall ліз'яті лизати lick **Adverbs & functionals** нўнāм нині now тада тоді then гат геть away/out sadivals сьогодні today kadá коли when атаг отот thus, so прáті проти against ну ну well now на ні not to to then, so.

Завдання для позааудиторної роботи

З'ясуйте, з якої мови були запозичені наступні лексичні одиниці:

Use a dictionary to check the meaning of any words you are not sure about.

Norwegian Finnish Swedish Russian Dutch German Spanish French Italian Portuguese Greek

fjord lemming ski sauna ombudsman bistro cosmonaut mammoth sputnik steppe tsar tundra cruise easel tattoo yacht blitz dachshund delicatessen frankfurter hamburger kindergarten poodle rottweiler seminar snorkel waltz bonanza embargo guerrilla junta lasso macho mosquito patio siesta aubergine avant garde boutique chauffeur coup creche cuisine cull de sac duvet elite gateau saute cobra dodo marmalade ballerina bandit casino confetti fiasco ghetto piano soprano spaghetti vendetta dogma drama hippopotamus pseudonym psychology synonym theory

2. Look at all the words from the table given and complete the following networks.

3. Match the adjectives on the left with the noun they are most likely to be associated with, on the right.

1. military a kindergarten

2. strawberry b casino

3. pop c vendetta

4. Chinese d embargo

5. ankle e cuisine

6. total f psychology

7. long-standing g yoghurt

8. noisy h coup

9. double i tattoo

10. all-night j duvet

30. What verbs collocate, in other words, are frequently used with the following nouns?

EXAMPLE study algebra

1 karate 3 futon 5 guerrilla 7 coup 9 siesta 11 sauna

2 kayak 4 embargo 6 cul de sac 8 confetti 10 cruise 12 seminar

Завдання до самостійної роботи

1. Comment upon the peculiarities of translation of the following texts with reference to the structural methods of research in Contrastive Lexicology:

1) пливе човен, води повен...

2) Офіціанте, в моїй тарілці плаває муха!

Що ви, такого не може бути, мухи плавати не вміють

2. Compare the distributions of the following verbs

1. Порівняйте

дистрибуцію таких дієслів:

stop ставати

get отримувати

take брати

3. Discriminate intermediate constituents of the following words

a) English

unprecedented unanimous readability

readaptation disapprovingly discouragement

dishpan dishwasherproof disyllabic

misunderstand missionary misspend

mistiness mistrustfulness mistress

prehistoric precolonial predatory

foretell forestless

б) Ukrainian

невблаганний непересічний небожитель

невістка неврастенія неопозитивізм

неоригінальний неореалістичний проамериканський

проблематичний пробудитися пробувати

пробуксовувати пробковий перепитувати

переганяти переможний передопераційний

передоручений передовик

3. State the relations between constituents of the following compounds using the method of transformational analysis

wristwatch earring newspaper

sick-leave cutthroat skyscraper

blackleg minefield nightclub

nightdress birthday cry-baby

railway dragon-fly armchair

4. Describe the semantic composition of the given words using the method of componential analysis. Give their English / Ukrainian equivalents.

go кума

walk парк

step любити

stride балувати

stroll сидіти

cousin делікатний

park гуляти

novel новела

delicate блат

II Word, its Structure and Motivation

5. Explain the motivation of the words in italics. Give their Ukrainian equivalents

1. Harry hissed at her to be quiet and beckoned them all forward. (Rowling). 2. Something that should not be in salad, got stuck in my throat. No amount of clearing and hurrumphing could get rid of it and I stood up in a slight panic (Binchy). 3. I was awakened quite suddenly by a kind of mindless hooting that sounded almost like laughter. (Eddings). 5. He watched me a lot after that, and he always giggled when I winked at him. (Eddings). 6. Even so, he managed some movement, painful though it was -and managed to croak out one word in such a way that, if any had been able to hear in that terrible room, there would be no mistaking its intent. (Chalker). 7. "Go away!" barked the voice from inside. "I don't want to see anybody! (Chalker). 8. As she made the curve, wheels squealing, she came in sight of the object, coming straight in toward her. (Chalker). 9. He drew a deep breath, and Tomas could hear it rattle in his throat. (Feist). 10. Whenever one of them thought of something, he blurted it out with no regard for what came before or after, or for who was saying what. (Jordan). 11. As dawn came, the silence was broken by the crowing of roosters and the mooing of cows, barnyard sounds incongruous in an urban setting.(Crichton). 12. She poured a kitten a saucer of milk. "Oh, look at the poor thing, it's starving," she cooed. (King). 13. I think it (the cat) woke her up, meowing. (King). 14. No sound in the room but the peaceful crackle of the fire and the peaceful purr of the cat in his lap (King). 15. He could hear the approaching wasp-whine of an engine (King).

6. Explain the morphological motivation of the words in italics. Give their Ukrainian equivalents.

1. A man in the raincoat hurried up the walk, hatless. head bowed in the rain (Sandford). 2. "That's what I need," he said. "Some microsleap. Or better yet, some serious macrosleap." "Yes, we all do."(Crichton). 3. Matilda was a real good screamer. (Card). 4. He wasn't old; no, not even for a dog. But at five, he was well past his puppyhood. when even a butterfly had been enough to set off an arduous chase through the woods and meadows behind the house and barn. (King). 5. Something hot and pillowy seized my wrist.(King). 6. I sat up against the pillows, rubbed my eyes, and saw a dark, shouldery shape standing between me and the window. (King). 7. His hair was a deep brown like his eyes, and his face was lean, hollow-cheeked. (Lumley). 8. He was soon satisfied that those high reaches of his house were untenanted except by spiders and by a small colony of wasps that had constructed a nest in a junction of rafters. (Koontz). 9. His glasses started to unfog then, and he saw the stranger on the couch.(King). 10. Live creatures can outthink a machine any time, if their power and speed is boosted to the machine's level. (Chalker). 11. He glanced down the table and saw the tape 'beginning to unspool in the machine to the right.(Gibson).

III Onomatopoeic Words

Onomatopoeic words are those which seem to sound like their meaning. The most obvious examples are verbs relating to the noises animals make, e.g. cows moo and horses neigh.

If the vowel sound in an onomatopoeic word is short, it usually signifies a short, sharp sound. If it is long then the word usually signifies a longer, slower sound.

Certain combinations of letters have particular sound associations in English. gr-at the beginning of a word can suggest something unpleasant or miserable e.g. groan [make a deep sound forced out by pain or despair], grumble [complain in a bad-tempered way], grumpy [bad-tempered], grunt [make a low, rough sound like pigs do, or people expressing disagreement or boredom], growl [make a deep, threatening sound]. cl-at the beginning of a word can suggest something sharp and/or metallic, e.g. click [make a short sharp sound], clang [make a loud ringing noise], clank [make a dull metallic noise, not as loud as a clang], clash [make a loud, broken, confused noise as when metal objects strike together], clink [make the sound of small bits of metal or glass knocking together]. Horses go clip-clop on the road. sp-at the beginning of a word can have an association with water or other liquids or powders, e.g. splash [cause a liquid to fly about in drops], spit [send liquid out from the mouth], splutter [make a series of spitting sounds], spray [send liquid through the air in tiny drops either by the wind or some instrument], sprinkle [scatter small drops], spurt [come out in a sudden burst]. wh-at the beginning of a word often suggests the movement of air, e.g. whistle [a high-pitched noise made by forcing air or steam through a small opening], whirr [sound like a bird's wings moving rapidly], whizz [make the sound of something rushing through air], wheeze [breathe noisily especially with a whistling sound in the chest], whip [long piece of rope or leather or to hit with one of these].-ash at the end of a word can suggest something fast and violent, e.g. smash [break violently into small pieces], dash [move or be moved violently], crash [suddenly strike violently and noisily], bash [strike heavily so as to break or injure], mash [make soft or pulpy by beating or crushing] gash [a long deep cut or wound]. -ckle, -ggle, or -zzle at the end of a word can suggest something light and repeated, e.g. trickle [to flow in a thin stream or drops], crackle [make a series of short cracking sounds], tinkle [make a succession of light ringing sounds], giggle [laugh lightly], wriggle [move with quick short twistings], sizzle [make a hissing sound like something cooking in fat], drizzle [small, fine rain].

7. Guess the meanings of the underlined words from their sounds. Translate the sentences into Ukrainian.

1 The child splashed through the puddles.

2 If you have a sore throat, try gargling with some salt water.

3 I couldn't concentrate on the play because of the rustle of sweet papers behind me.

4 Speak up. Don't mumble.

5 Those stairs always creak.

6 He whacked the ball into the air.

8. Pair the words below so that in each case there is a noun and a matching verb.

schoolchildren crackles tinkles a bad-tempered person or dog

the bell on a cat's collar a bored child clanks

giggle growls a church bell a steam train

a bicycle chain wriggles someone with asthma

whistles

clangs

a fire

wheezes

Sound and light

General words to describe sound

I could hear the sound of voices/music coming from the next room, [neutral]

The noise of the traffic here is pretty bad. [loud, unpleasant sounds] The children are making a terrible racket upstairs. Could you go and tell them to be quiet [informal; very loud, unbearable noise, often of human activity]

Noise and sound can both be countable or uncountable. When they are of short duration! or refer to different sounds/noises, they are countable. When they mean a lot of continual or continuous sounds, they are uncountable.

Their lawnmower makes a lot of noise, doesn't it? [uncountable]

The sound of the sea is very relaxing, [uncountable]

I heard some strange noises/sounds in the night, [countable]

Sound words and things that typically make them

The words can be used as nouns, or verbs:

I could hear the rain pattering on the roof. We heard the patter of a little child's feet.

bang rustle thud crash clang clatter hiss rumble roar ring

Verb/noun Example of what makes the sound

bang a door closing in the wind, someone bursting a balloon

rustle opening a paper/plastic bag, dry leaves underfoot

thud a heavy object falling on to a carpeted floor

crash a big, solid, heavy object falling on to a hard floor

clang a big bell ringing, a hollow metal object being struck

clatter a metal pan falling on to a concrete floor

hiss gas/steam escaping through a small hole

rumble distant noise of thunder, noise of traffic far away

roar noise of heavy traffic, noise of a huge waterfall

ring a small bell ringing, a telephone

Darkness

Some adjectives for dark conditions.

These brown walls are a bit gloomy. We should paint them white.

This torch is getting a bit dim. I think it needs new batteries.

It was a sombre room, with dark, heavy curtains, [serious, imposing]
Types of light

Note these collocations.

The sun shines and gives out rays of light.

A torch gives out a beam of light.

A camera gives a flash of light.

Stars twinkle.

A candle-flame flickers in the breeze.

White-hot coal on a fire glows. A diamond ring sparkles. A gold object glitters.

9. Join up the left-hand sentences with the right-hand ones so that they make sense.

1. I saw a beam of light coming

Then it died, leaving us in complete
towards me. darkness.

2. The jewels sparkled in the sunlight.

It was a police officer holding a flashlamp.

3. The candle began to flicker

It was clearly time to get up and move
uncertainly. out.

4. The first rays of the sun shone

I'd never seen such a beautiful bracelet.
into the room.

10. Which do you think is the correct meaning of the underlined words in these sentences? Translate into Ukrainian.

1. She beamed at him.

a) smiled b) shouted c) attacked

2. After a day of skiing, our faces glowed.

a) were frozen b) were dried up c) were full of colour

3. He has a twinkle in his eyes.

a) a piece of grit b) a sign of humour/enjoyment c) a sign of anger

Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва: Высшая школа, 1981. 303 с.
2. Бабич Г.Н. Lexicology: A current Guide. Лексикология английского языка: учеб. пособие. Москва: Флинта: Наука, 2008. 200 с.
3. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2008. 248 с.
5. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова. Київ: Вища шк., 1997. 492 с.
6. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця: Нова книга, 2001. 126 с.
7. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
8. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

Додаткові:

9. Гинзбург Р. З. Лексикология английского языка. Москва: Высш. шк., 1979. 271 с.
10. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
11. Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
12. Кунин А. В. Фразеологія сучасного англійського мови. Москва: Книга по требованию, 2012. 289 с.
13. Левицкий А.Э. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: учебное пособие. Київ: Освіта України, 2009. 360 с.
14. Мазурик Д. В. Інноваційні процеси в лексиці сучасної української мови. Львів, 2002. 212 с.
15. Мостовий І. М. Лексикологія англійської мови. Харків: Основи, 1993. 255 с.
16. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля К, 2006. 716 с.
17. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p.
18. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96 с.

Інтернет-ресурси:

19. British Translator & Slang Dictionary. URL: <https://www.translatebritish.com/reverse.php> (Last accessed: 20.08.2020)
20. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (Last accessed: 22.08.2020)
21. Collins Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
22. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian Languages. URL: <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/contrastive-lexicology.pdf> (Last accessed: 22.08.2020)
23. Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages. URL: http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/01/Demenchuk_Contrastive-Lexicology.pdf (Last accessed: 20.08.2020)
24. Longman Dictionary. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
25. Macmillan Dictionary. URL: <https://www.macmillandictionary.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
26. Merriam-Webster Online. URL: <http://www.m-w.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
27. Online Etymological Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
28. Oxford Learner's Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/> (Last accessed: 22.08.2020)
29. Urban Dictionary. Slang. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Slang> (Last accessed: 22.08.2020)
30. Word Formation. English Grammar. URL: https://www.english-grammar.at/online_exercises/word-formation/word-formation-index.htm (Last accessed: 22.08.2020)

Питання до заліку

1. Цілі та завдання контрастивної лексикології.
2. Неологізми.
3. Семантичні групи неологізмів.
4. Поняття контрастного аналізу?
5. Етимологія як галузь вивчення мови.
6. Компонентний аналіз.
7. Походження та етимологічні шари англійської мови.
8. Розподільний метод.
9. Причини та шляхи запозичень англійською мовою.
10. Вільні й зв'язані словосполучення.
11. Трансформаційний аналіз.
12. Класифікації фразеологічних одиниць.
13. Метод семантичного диференціації.
14. Типологія ідіоматичних та множинних виразів.
15. Семіотичні класи іменників.
16. Поняття синонімів.
17. Визначення підкласів слів.
18. Класифікації синонімів.
19. Соціально розподілені класи слів.
20. Джерела синонімії.
21. Стилiстично розподілені класи слів.
22. Визначення антонімів.
23. Функційно розподілені класи слів.
24. Класифікація антонімів.
25. Ономасіологічна характеристика лексичного шару.
26. Визначення омонімів.
27. Що таке слово?
28. Джерела омонімії.
29. Основні лексикологічні проблеми.
30. Семасіологія як розділ мовознавства.
31. Мотивація слова.
32. Слово та його значення.
33. Типи значення.
34. Словотворення.